

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice**

UPUTSTVO

**O NAČINU OBRADE I INFORMISANJA JAVNOSTI O PODACIMA IZ SISTEMA ZA
PRAĆENJE KVALITETA ZRAKA NA PODRUČJU TUZLANSKOG KANTONA**

Tuzla, januar/siječanj 2015. godine

Na osnovu člana 56. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 35/05) i člana 21. Pravilnika o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definisanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka, („Službene novine Federacije BiH“, broj: 1/12), Ministar prostornog uređenja i zaštite okolice, d o n o s i

UPUTSTVO

O NAČINU OBRADE I INFORMISANJA JAVNOSTI O PODACIMA IZ SISTEMA ZA PRAĆENJE KVALITETA ZRAKA NA PODRUČJU TUZLANSKOG KANTONA

Ovim uputstvom utvrđuje se način provjere kvaliteta mjerenja i podataka o kvalitetu zraka, način obrade i informisanja javnosti o podacima iz Sistema za praćenje kvaliteta zraka na području Tuzlanskog kantona.

1. Vođenje i održavanje Sistema za praćenje kvaliteta zraka

1.1. Vođenje i održavanje Sistema za praćenje kvaliteta zraka na području Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Sistem) je u nadležnosti Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okolice (u daljem tekstu: Ministarstvo).

2. Provjera podataka o kvalitetu zraka

2.1. U Ministarstvu vrši se provjera validnosti dobijenih podataka sa instaliranih stanica za praćenje kvaliteta zraka.

3. Informisanje javnosti o kvalitetu zraka

3.1. U skladu sa članovima 20; 21. i 22. Pravilnika o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definisanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka, (u daljem tekstu: Pravilnik), Ministarstvo informiše javnost o kvalitetu zraka na području Tuzlanskog kantona.

3.2. Informisanje se vrši na osnovu podataka dobivenih iz Sistema, za slijedeće zagađujuće materije:

- sumpordioksid (SO₂),
- azotdioksid (NO₂),
- ugljenmonoksid (CO),
- ozon (O₃) i
- suspendovane čestice PM_{2,5}.

4. Dnevno i satno informisanje javnosti o kvalitetu zraka

4.1. U skladu sa članom 17., stav 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti zraka („Službene novine Federacije“ broj: 33/03 i 4/10), prema nivou zagađenosti, s obzirom na propisane granične i tolerantne vrijednosti, utvrđene su slijedeće kategorije kvaliteta zraka:

- prva kategorija kvaliteta zraka – čist ili neznatno zagađen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV) niti za jednu zagađujuću materiju,
- druga kategorija kvaliteta zraka – umjereno zagađen zrak: prekoračene su granične vrijednosti (GV) za jednu ili više zagađujućih materija, a nisu prekoračene tolerantne vrijednosti (TV) niti za jednu zagađujuću materiju,
- treća kategorija kvaliteta zraka – prekomjerno zagađen zrak: prekoračene su tolerantne vrijednosti (TV) za jednu ili više zagađujućih materija.

4.2. Pored navedenog informisanja javnosti iz tačke 3.2. ovog Uputstva, Ministarstvo će svakodnevno informisati javnost o kvalitetu zraka na osnovu podataka dobijenih iz Sistema.

4.3. Dnevno informisanje javnosti o kvalitetu zraka, vršit će se na slijedeći način:

- a) Objavljivanjem rezultata mjerenja za sve instalirane stanice Sistema, i to objavljivanjem prosječnih dnevnih koncentracija zagađujućih materija za prethodni dan, tabelarno na web stranici Vlade Tuzlanskog kantona.
- b) Poređenjem prosječnih dnevnih koncentracija zagađujućih materija sa graničnim i tolerantnim vrijednostima tih zagađujućih materija za jedan dan, utvrđenim u prilogu X, odjeljka B Pravilnika, tabelarni podatak za tu zagađujuću materiju će biti označen u određenoj boji, i to:
 - zelena boja: ako koncentracije zagađujućih materija odgovaraju prvoj kategoriji kvaliteta zraka,
 - žuta boja: ako koncentracije zagađujućih materija odgovaraju drugoj kategoriji kvaliteta zraka,
 - crvena boja: ako koncentracije zagađujućih materija odgovaraju trećoj kategoriji kvaliteta zraka.

U tabeli 1. dat je prikaz graničnih, tolerantnih i vrijednosti pragova upozorenja i uzbune.

- c) Objavljivanjem prosječnih satnih koncentracija zagađujućih materija sa stanica sistema, (po stvaranju tehničkih uslova).

4.4. U skladu sa članom 20. i 21. Pravilnika, podaci o koncentracijama zagađujućih materija biti će dostupni javnosti na web stranici Ministarstva (<http://www.monitoringzrakatk.info>) i na službenoj web stranici Vlade Tuzlanskog kantona (<http://www.vladatk.kim.ba>), a u slučaju prekoračenja tolerantnih vrijednosti, praga upozorenja i praga uzbune, i putem drugih elektronskih ili pisanih medija.

4.5. U skladu sa Prilogom X, odjeljak A Pravilnika, za svaku pojedinu zagađujuću materiju, 24- satna vrijednost će se smatrati validnom ukoliko je sakupljeno najmanje 75% jednosatnih prosjeka (tj. barem 18 jednosatnih vrijednosti).

Tabela. 1. Prikaz graničnih, tolerantnih i vrijednosti Praga upozorenja i uzbune po godinama od 2012. do 2021.

| | Granična vrijednost | | | | Tolerantna vrijednost | | | | Prag upozorenja | Prag uzbune |
|---|---------------------|-----|------|------|--|---|--|--|--|-------------|
| | 1 h | 8 h | 24 h | god. | 1 h | 8 h | 24 h | god. | 1 h | 1h |
| SO₂ (sumpor-dioksid) (µg/m³) | 350 | - | 125 | 50 | 485 - 2012 470 - 2013 455 - 2014 440 - 2015 425 - 2016 410 - 2017 395 - 2018 380 - 2019 365 - 2020 350 - 2021 | - | 125 | 50 | 485 - 2012 470 - 2013 455 - 2014 440 - 2015 425 - 2016 410 - 2017 395 - 2018 380 - 2019 365 - 2020 350 - 2021 | 500 |
| NO₂ (azot-dioksid) (µg/m³) | 200 | - | 85 | 40 | 290-2012 280-2013 270-2014 260-2015 250-2016 240-2017 230-2018 220-2019 210-2020 200-2021 | - | 121-2012 117-2013 113-2014 109-2015 105-2016 101-2017 97-2018 93-2019 89-2020 85-2021 | 58-2012 56-2013 54-2014 52-2015 50-2016 48-2017 46-2018 44-2019 42-2020 40-2021 | 290-2012 280-2013 270-2014 260-2015 250-2016 240-2017 230-2018 220-2019 210-2020 200-2021 | 400 |
| CO (ugljen-monoksid) (mg/m³) | - | 10 | 5 | 3 | - | 14,8 - 2012 13,6 - 2013 12,4 - 2014 11,2 - 2015 10 - 2016 | 9 - 2012 8 - 2013 7 - 2014 6 - 2015 5 - 2016 | 3 | - | - |
| O₃ (prizemni ozon) (µg/m³) | - | 120 | - | | - | - | - | - | 180 | 240 |
| Suspendovane čestice (PM_{2,5}) (µg/m³) | - | - | - | 25 | - | - | - | 29,5-2012 29-2013 28,5-2014 28-2015 27,5-2016 27-2017 26,5-2018 26-2019 25,5-2020 25-2021 | - | - |

5. Postupak informisanja javnosti o kvalitetu zraka za slučaj utvrđivanja vrijednosti iznad pragova upozorenja i pragova uzbune

5.1. U slučaju prekoračenja vrijednosti pragova upozorenja (P_{up}) i pragova uzbune (P_{uz}) informisanje javnosti o kvalitetu zraka vršit će se u skladu sa Planom interventnih mjera u slučajevima izuzetne zagađenosti zraka.

Stupanjem na snagu ovog Uputstva stavlja se van snage Uputstvo o načinu obrade i informisanja javnosti o podacima iz Sistema za praćenje kvaliteta zraka na području Tuzlanskog kantona Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okolice, broj: 12/1-23-36/13 od 31.12.2012. godine.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice

Broj: 12/1-23-001236/15
Tuzla, 09.01.2015. godine

MINISTAR

dr.sc. Zvezdan Karadžin

Dostavljeno:

- Arhivi
- Evidenciji.